

Biodiversiteitszoektocht

Op vraag van GroenPlus hebben we een zoektocht uitgestippeld door een deeltje van het mooie Klein-Brabant.

Stel je eens voor dat er hier in ons land enkel maar reeën zouden leven en eiken zouden groeien en anders niets ... Dat kan toch niet?

De verschillende soorten die samenleven op aarde houden de natuur in evenwicht. Samen vormen ze een levende en productieve natuur. Dit noemen we biodiversiteit.

"Bio" betekent leven "diversiteit" betekent "afwisseling, verschil, verscheidenheid".

Variatie is belangrijk voor het evenwicht in de natuur.

De biodiversiteit wordt vaak gebruikt als een indicator voor de gezondheid van een ecosysteem. En dit staat tegenwoordig zwaar onder druk. Het aantal soorten neemt door de jaren heen sterk af. En dit is niet positief voor de mensheid.

Je kan het vergelijken met het blokken spel Jenga: vele blokken samen maken het samen tot een stabiele toren. Het eerste blokje eruit halen is nog ok. Maar hoe meer je er uit haalt, hoe onstabiel de toren wordt. Het wordt moeilijker en moeilijker om nog een blokje weg te nemen zonder dat de toren valt.

Dat is nu net wat er gebeurt met biodiversiteit. Wanneer valt die toren om?

Soorten en ecosystemen zorgen bijvoorbeeld voor de productie van zuurstof, afbraak van dode dieren en planten, bestuiving van onze fruitbomen, waterzuivering en het beheersen van plagen. Die afwisseling in leven betekent voor de mens voedsel, bouw materiaal, brandstof (hout) en grondstoffen voor kleding (zoals katoen) en medicijnen. Kortom voor ons aller welzijn is het belangrijk dat de variatie in de natuur behouden blijft. Tijdens onze zoektocht gaan we op verkenning in deze wondere wereld van de biodiversiteit.

We heten je van harte welkom. De vragen dienen [online](#) beantwoord te worden. Dat kan tijdens de tocht of nadien, zoals je zelf verkiest. Hoe vind je de tocht ?

1. [download en print deze brochure \(met kaart\)](#)
 - je kan ook een gedrukte versie aanvragen via mail naar gerda.sallaets@telenet.be of telefoontje naar 0497 62 61 48
2. gebruik je GSM en ga naar de [online zoektocht](#)
3. download de [routeyou app](#) of eender welke GPS die GPX file ondersteunt.
4. ga na de website <https://www.routeyou.com/nl-be/route/view/7436429>

In het document staan alle **vragen in het VET gedrukt**. De mogelijke antwoorden staan in dezelfde kleur.

Let op: sommige vragen hebben meer dan één juist antwoord !

Instructies voor de wandeling en route staan in het groen

De online vragenlijst bevat 3 verplichte vragen, dit enkel om de prijsuitreiking mogelijk te maken: naam (of groepsnaam), woonplaats, email adres van de (contact)persoon.

Je kan elke andere vraag overslaan en nadien terug bekijken en invullen. Er zijn knoppen onderaan **Vorige** en **Volgende** om door de vragenlijst te gaan.

Het is ook mogelijk om je antwoorden op te slaan om nadien verder te gaan. Gebruik daarvoor de link **Later verdergaan** rechtsboven

We vertrekken aan het station van Bornem.

We kozen bewust voor een station als startplaats. Hoewel er een parking aanwezig is, rekenen we op jullie keuze voor duurzame mobiliteit: probeer te voet, met de fiets of met het openbaar vervoer te komen.

Er zijn 2 vragen die een rode draad vormen doorheen de wandeling: Er is niet één specifieke plaats waar deze vragen kunnen opgelost worden. Je moet je ogen goed openhouden tijdens de hele wandeling.

File rouge 1 Zet volgende foto's in volgorde zoals je ze tegenkomt op je tocht

a

b

c

d

We proberen multicultureel te zijn, maar in de wereld van fauna & flora is een exoot niet altijd even welkom. De zogenaamd invasieve exoten verdringen de lokale natuur en verminderen de biodiversiteit.

Op de wandeling kom je verschillende planten tegen die van oorsprong niet inheems zijn maar zich toch her en der hebben gevestigd in onze natuur. Sommige van deze soorten ondervinden weinig of geen concurrentie van inheemse soorten en hebben geen natuurlijke vijanden. Wanneer deze soorten zich snel en succesvol vermeerderen en onze inheemse soorten op vele plaatsen wegconcurreren, spreekt men van invasieve exoten die veelal nefast zijn voor de biodiversiteit.

File rouge 2 Duid hieronder aan welke 3 invasieve soorten je onderweg tegenkomt.

- a) Canada populier
- b) Hollandse Linde
- c) Amerikaanse vogelkers
- d) Japanse Duizendknoop
- e) Amerikaanse tulpenboom
- f) Japanse Kerselaar
- g) Spaanse Aak
- h) Robinia of valse Acacia
- i) Oosterse Netelboom

Vanaf nu volgen de vragen het verloop van de wandeling.

Decennialang hebben we in Vlaamse steden en gemeenten geplaveid, geasfalteerd, gebetonneerd en natuurlijk gebouwd. Nu we dreigen een acuut watertekort op te lopen ten gevolge van lange droogtes, trachten verschillende overheden en zelfs nutsmaatschappijen het gedrag van inwoners en bedrijven te veranderen. Zo wordt er in bv Sint-Niklaas een nieuw plan op tafel gelegd om de Grote Markt te voorzien van gras, struiken en bomen om het regenwater ter plaatse te bufferen.

Hier aan het station van Bornem zijn we nog niet zo ver.

De platanen, aangeplant bij de heraanleg van het station in de jaren 90, staan als weeskinderen in een betonnen omgeving. Net zoals veel stadsbomen.

Vraag 1: Welke maatregel kan elk gemeentebestuur het beste nemen om de CO2 uitstoot in de gemeente te verminderen?

- a) Een LEZ (lage emissie) zone invoeren
- b) Stadsbossen aanplanten
- c) Airco's verbieden
- d) Alle huizen isoleren of na-isoleren
- e) Overall zonnepanelen -installaties plaatsen op de bedrijven

We steken de drukke Hingenesteenweg over. We nemen de wandelweg naast het sportterrein Hemelhof. Aan de overkant van het sportterrein zie je het gemeentehuis van Bornem. In het midden van deze wandelweg bevindt zich een trap. Mensen die moeilijk te been zijn, kunnen een kleine omweg maken langs de parking van het gemeentehuis. Aan het einde van de wandelweg gaan we naar links, de spoorweg over en vervolgens naar rechts. We wandelen over een pleintje waar jong en oud elkaar ontmoeten. Op het einde van de weg slaan we linksaf. Na 100 m komen we op een druk kruispunt met voor ons het mooie Landhuis of het oude gemeentehuis van Bornem en daarnaast de OLV en Leodegariuskerk. We gaan rechtsaf richting ziekenhuis. Eenmaal voorbij het ziekenhuis komen we in de Kasteeldreef die loopt naar het kasteel van Marnix van Sint-Aldegonde. Vanaf hier kunnen we genieten van de rust en de natuur van het Graafschap. Dit is een poldergebied ten zuiden van de Oude Schelde met een afwisselend landschap van bossen, akkers en weilanden en een netwerk van kaarsrechte dreven en grachten.

De kasteeldreef is een mooie dreef vol paardenkastanjes.

Vraag 2: Waarom noemt men deze boom, paardenkastanje?

- a) Omdat de mooie bloemen in het voorjaar lijken op de manen van een paard.
- b) Omdat paarden gek zijn op de bladeren van deze kastanje.
- c) Omdat men de vruchten, de kastanjes, vroeger aan de paarden gaf om spijsverteringsproblemen te genezen.
- d) Als men een blad van de tak afscheurt dan zie je aan de het uiteinde van de steel van het blad de vorm van een hoef.

Vraag 3: Wat is de oorzaak dat de bladeren bruin kleuren en sneller afvallen?

- a) Ze zijn aangetast door de paardenkastanje mineermot.
- b) Ze hebben hun bladeren veel vroeger dan andere bomen en gaan sneller bruin worden en afvallen.
- c) Ze zijn aangetast door de schorskever.
- d) Dat komt door de extreme droogte van de laatste jaren.

Vraag 4: Wat is juist over de vrucht en de bolster van een paardenkastanje?

- a) Ze is heel lekker, smaakt zoet als ze bereid worden
- b) Er zitten een, twee en soms drie kastanjes in de bolster
- c) De bolster heeft korte stekels
- d) De vrucht is ovaal
- e) De vrucht heeft een wit pluimpje bovenaan

Langs de bermen staan grote bossen heermoes. Deze behoort tot een plantenfamilie die reeds bestond in het Carboon 300 miljoen jaar geleden. Toen groeiden ze uit tot tientallen meters hoge 'bomen' die grotendeels de huidige steenkoollagen vormden. Veel diversiteit is er niet te bespeuren in zo'n berm met heermoes.

Vraag 5: Vlinders of bijen komen niet aan hun trekken op heermoes want er komen geen bloemen aan. Hoe kan deze plant dan zo woekeren en zich voortplanten?

- a) Op de top van de plant groeien minuscule vruchtjes waarvan de zaden zich verspreiden door windbestuiving en niet door insecten.
- b) Ze produceren sporen die vallen op de grond en zo ontstaat een nieuw plantje.
- c) Ze planten zich voort met wortelstokken die uitlopen.
- d) De groene zijtakjes zijn eigenlijk smalle peultjes die openspringen waardoor de zaden op de grond vallen en de plant zich snel verspreid.

Op het einde van de Kasteeldreef slaan we linksaf.

Aan onze rechterkant bevindt zich het conciërge gebouw van het kasteel van Marnix van Sint Aldegonde. Graaf John Marnix van Sint Aldegonde is geen verre nazaat van Pedro de Coloma, oorspronkelijke bewoner van dit kasteel. Maar hij bezit en beheert wel een domein van meer dan 500 ha.

Bornem is zo in één klap veruit de groenste gemeente van de regio Rivierenland met 35 % groene oppervlakte.

De gemeente Bornem maakt een RUP (ruimtelijk uitvoeringsplan) op om een nieuw elan te geven aan het toerisme en natuurbeleving in het gebied rond de Oude Schelde.

Vraag 6: Welke maatregelen zouden de biodiversiteit in dit gebied maximaal bevorderen?

- a) Akkerland omzetten in grasland
- b) Exotische bomen en dieren vervangen door inheemse
- c) Een boomgaard aanleggen met oude fruitrassen
- d) Kilometers hagen aanplanten langs de dijken en dreven
- e) De jacht op reeën, fazanten en konijnen verbieden

We wandelen tot het volgende kruispunt.

Aan de rechterkant hebben we een prachtige tonderzwam in het vizier.

De echte tonderzwam, in de volksmond ook tondelzwam genoemd, is een schimmel die op verzwakte of dode bomen groeit.

Hij kan zeer groot worden en een afmeting bereiken van 50 cm.

Hij is van groot belang voor de voortplanting van kevers en sluipwespen die hier hun eitjes leggen, waarna de larven het vlees eten.

Vraag 7: Op welk soort boom staat de tonderzwam hier op de foto?

- a) De populier
- b) De zomereik
- c) De beuk

Vraag 8: Waarvoor werd de tonderzwam nog gebruikt?

- a) Ze wordt in kleine stukjes gesneden en is lekker in een verse salade.
- b) Ze kan dienen als kaars in de tuin.
- c) Ze kan dienen om hoeden van te maken.

Aan onze rechterkant zien we een mooie dreef met zomereiken.

De zomereik is een biotoop op zich en is met voorsprong de meest waardevolle boomsoort wanneer we spreken over biodiversiteit. Wel 420 soorten insecten kan men terugvinden op de eik. Boomklever, boomkruiper, koolmees en heel wat andere vogels doen zich graag tegoed aan deze insecten. 98 paddenstoelen zijn gelieerd aan de eik waarvan 85 exclusief op zomer- en wintereik. De vruchten en andere onderdelen van de boom dienen als belangrijke voedselbron voor heel wat muizen, marterachtigen, reeën en vogels zoals onder meer de gaai.

In het vroege voorjaar vinden we heel wat rupsen van ondermeer de groene eikenbladroller en kleine wintervlinder die zich tegoed doen aan de eiwitrijke jonge blaadjes van de zomereik

Vraag 9: Hoe denk je dat de zomereik zichzelf beschermt tegen deze massale aanval van rupsen?

a) Niet, ze zijn volledig afhankelijk van predatoren zoals bv koolmees die vele rupsen nodig heeft voor het voeden van zijn jongen.

b) De standplaats van een zomereik bepaalt mee de optimale groeivorm van de boom. Zo is hij in staat om parasiterende insecten het moeilijk te maken bij slechtere weersomstandigheden. Na een hevige storm kunnen meer dan 80% van de aanwezige rupsen verdwenen zijn en kan de boom zich herstellen.

c) De zomereik maakt na enige tijd looizuren aan die men overal kan terugvinden in de boom. Wanneer de blaadjes worden opgepeuzeld gaat het looizuur in het darmkanaal een verbinding aan met de nodige eiwitten waardoor deze waardeloos worden voor het insect.

d) Bij massale vraat is de boom in staat om door bladwrijving een elektrische lading op te wekken. Deze komen in korte schokken vrij waardoor de insecten van de blaadjes vallen. Dit doet hij enkele keren kort na elkaar zodat ze niet zomaar een tak lager vallen.

We wandelen rechtdoor.

In de berm zien we geregeld braamstruiken.

Bij ons groeien wel 180 verschillende soorten bramen. Het is echt specialistenwerk om deze te herkennen en door kruisingen komen er nog geregeld soorten bij.

Ze zijn van belang voor de geleidelijke overgang tussen bos en het omringende open landschap. De braam is door zijn stekels redelijk beschermd tegen de vraat van grote grazers. Wanneer hij eenmaal groeit neemt hij meer en meer ruimte in. Dit biedt dan tevens de gelegenheid aan bomen zoals de eik om tot wasdom te komen.

Wat betreft biodiversiteit spelen ze dus een heel belangrijke rol. Kleine zoogdieren, vogels zoals de putter of distelvink, nachtegaal, braamsluiper vinden bescherming onder de braamstruik.

Vraag 10: Waarom zijn bramen zo belangrijk wat betreft biodiversiteit voor onze insecten.

- a) Insecten worden op de bramen niet opgegeten door vogels.
- b) Door de verschillende bloeitijden van de bramensoorten is er gedurende langere tijd nectar beschikbaar voor bloem bezoekende insecten.
- c) De bloemen van de bramen worden door de insecten niet gewaardeerd zodat andere bloemen de kans krijgen om bestoven te worden.

Op onze linkerkant staan nu een aantal mooie knotwilgen op een rij. Her en der in Klein-Brabant kan men nog genieten van zeer fraaie knotwilgenrijen, die sinds geruime tijd mee het landschap bepalen. Knotwilgen zijn samen met de zomereik, één van de meest waardevolle boomsoorten als we spreken over biodiversiteit. Reeds vroeg in het jaar fungeren zij als zeer belangrijke nectarbron, meer dan 400 insectensoorten kan men terugvinden op wilg, die op hun beurt ten prooi vallen aan vogels zoals spreeuw, heggemus, zwaluwen, enz. Door kleine beschadigingen aan de bast ontstaan er verrottingsprocessen die heel wat holten doen ontstaan in de knotwilg. Deze holten bieden nestgelegenheid aan muizen, marterachtigen en ook uilen.

Vraag 11: Weet jij welke uilensoort men hier het meest terugvindt in de knotwilgen?

- a) Bosuil
- b) Steenuil
- c) Kerkuil
- d) Ransuil

Mocht de mens geen invloed gehad hebben in dit gebied en de Schelde nog zijn vrije gang had kunnen gaan, dan hadden we met onze laarzen midden in een wilgenvloedbos gestaan. Deze bossen zijn momenteel zeer zeldzaam in Vlaanderen en komen enkel hier in de streek nog voor langs de beneden-Schelde. Ze herbergen enkele zeldzame plantensoorten.

Vraag 12: Kan jij raden welke prachtige voorjaarsbloeier in zo'n wilgenvloedbos te bewonderen is in april?

- a) Spindotterbloem
- b) Bosanemoon
- c) Krokus
- d) Kleine maagdenpalm

We wandelen tot de driesprong waar een bankje staat. Daar slaan we links af.

Helemaal aan het einde van deze weg bevindt zich aan de rechterkant een kapelletje uit 1613.

Het 'scheef kappelleke' zoals men hier zegt werd gebouwd door Pedro Coloma. Deze Spanjaard bezorgde Bornem begin 17de eeuw heel wat welvaart. Naast het kapelletje vinden we een waterbron waar ooit een Mariabeeldje werd gevonden. Dit beeldje bevindt zich in een nis boven de deur. De bron heeft de reputatie om nooit te bevriezen. Het water zou vroeger helend werken voor de ogen. En nu? ...

We gaan naar rechts en wandelen op de berm naast de weg. We bevinden ons nu in het gehucht Luipegem.

Een ecologisch bermbeheer streeft ernaar om op de wegbermen zoveel mogelijk verschillende soorten planten en dieren een kans te bieden.

Vraag13: Op welke manier kan men de biodiversiteit langs een berm verhogen?

- a) Door niets te doen
- b) Door geregeld te maaien en het maaisel te laten liggen als voedsel.
- c) Door af en toe te maaien en het maaisel af te voeren.

In de berm vinden we ook Sint-Janskruid

Het St Janskruid bloeit op zijn hevigst op 24 juni, de feestdag van de heilige St-Jan.

Het kruid is dan ook verbonden met een verhaal uit de oudheid, namelijk met Johannes De dooper die in de periode van Jezus, heidenen doopte tot Christenen.

Dit gebeurde in de rivier de Jordaan door water over de hoofden te gieten, zoals het trouwens nu nog altijd in de kerk gebeurt.

Er is ook een vlinder met dit kruid verbonden, namelijk de St Jansvlinder die haar eitjes legt op de plant.

De plant heeft bovendien ook geneeskundige krachten.

Vraag14: Tegen welke ziekten kan men St Janskruid gebruiken?

- a) Tegen hoofdpijn
- b) Tegen stress
- c) Tegen brandwonden
- d) Tegen eczeem

Vraag 15: Wat is er volgens 'de legende' speciaal aan dit kruid?

- a) Het bloeit het hele jaar door.
- b) Als je de bloemen opeet ga je heel veel moeten niezen.
- c) Het bloed van Johannes de Doper zit in de zaden van de plant.
- d) Enkel rupsen van de St Jansvlinder zitten op deze plant, geen enkel ander soort dier.

Vraag 16: Welke kleur heeft de rups van de St Jansvlinder?

- a) Groengeel met zwarte vlekken
- b) Zwart en witte ringen
- c) Volledig zwart
- d) Wit en gele ringen
- e) Zwart met rode vlekken

Na ongeveer 800m komen we het volgende huis tegen aan de overkant.

Hier woonde vroeger de Nederlandse beeldhouwer Henri Lannoye. We steken voorzichtig de straat over en wandelen verder op het pad naast het huis. Achter het huis kun je nog één van zijn kunstwerken bewonderen nl. het techno paard.

We bevinden ons nu op de kouter. Dit is een hoger gelegen stuifzandgebied. Van oudsher werd hier aan landbouw gedaan.

We wandelen tussen de akkers en de vele weiden met paarden.

Vraag 17: Hoe verklaar je dat de plantengroei hier minder divers is dan in het Graafschap?

- a) De zandgrond laat gemakkelijk regenwater door en daarom krijgen vele plantensoorten te weinig drinken om goed te groeien.
- b) Er wonen veel reetjes die de vegetatie vernietigen zodat vele plantensoorten geen kans krijgen
- c) Het bodemgebruik laat minder diversiteit toe.

We nemen de tweede afslag naar links. Na ongeveer 300m hebben we aan onze rechterkant een bos. Dit noemt het Nonnenbos. Vroeger stond hier een boerderij bewaakt door honden. Nonnen hebben dus niets te maken met de naam, honden wel! Nu is het een speelbos voor kinderen. We gaan onmiddellijk naar rechts en wandelen het bos in. Vooraan hebben we een gemengd loofbos.

Dood hout is een verzamelbegrip van afgestorven bomen of delen ervan. Men maakt een onderscheid tussen staand dood hout en liggend dood hout. Dood hout omvat ook enigszins beschadigde, zieke of afgestorven delen van bomen, struiken, en delen daarvan. Ook snoeihout wordt beschouwd als dood hout.

Vraag 18: Waarom laat men in het bos dood hout liggen of staan i.p.v. op te ruimen?

- a) Liggend dood hout zoals takkenhopen geven een schuilplaats aan dieren.
- b) Het kost te veel geld om dit alles op te ruimen.
- c) Staand dood hout mag blijven omdat die geen bladeren hebben en dus geven ze geen schaduw meer op de grond. Daardoor kunnen andere planten terug groeien.
- d) Laat staand dood hout maar vanzelf verrotten, er is toch geen dier of plant die daar nog iets aan heeft.
- e) Vele planten en dieren voeden zich met dood hout.

Na ongeveer 200 m komen we in een gedeelte met naaldbomen.

Vraag 19: In een naaldbos is er doorgaans veel minder ondergroei en dus ook minder biodiversiteit dan in een gemengd loofbos. Hoe komt dit?

- a) In een naaldbos is er minder licht, zeker in de winter.
- b) Naalden die op de grond vallen maken de bodem veel te zuur voor mogelijke ondergroei.
- c) In naaldbossen leven meer planteneters die de kiemplantjes opeten zodat ze niet kunnen ontwikkelen.

We slaan linksaf en wandelen helemaal door het bos tot aan de rand, waar we weer links afslaan. Helemaal aan het einde van het pad staat een prachtige oude robinia.

We gaan naar rechts en wandelen langs de parking van het voetbalveld.

We houden rechts aan langs de baan en aan het kruispunt steken voorzichtig de straat over en wandelen de aardeweg in. Voor ons hebben we de Rode dreef. Alweer een prachtige dreef met zomereiken.

We wandelen naar rechts achter de huizen en dan steeds rechtdoor.

Uiteindelijk komen we uit op het abdijplein. Op dit plein voor de abdij zien we het standbeeld van Pedro Coloma gemaakt door Henri Lannoye. Pedro Coloma was begin 17de eeuw mee verantwoordelijk voor de oprichting van deze abdij. Zoals je kan zien krijgt de huidige Sint-Bernardusabdij een volledig nieuwe bestemming.

We steken het plein over en gaan nu het abdijpark bezoeken. De ingang bevindt zich helemaal achter de hoek.

Biodiversiteit een handje helpen

In België is heel wat grond in privé handen. Velen hadden - of hebben nog - een droom van een villa met een mooie tuin. Veel tuinen zijn jammer genoeg woestijnen in termen van biodiversiteit. Nochtans bestaan er een aantal trucs die je kan gebruiken om verscheidenheid aan te wakkeren in je eigen omgeving. Verschillende van die technieken werden ook in het park en in de boomgaard al gebruikt.

Als je tijd hebt, neem ook eens een kijkje op <https://mijntuinlab.be/> Je kan er zien hoe je tuin scoort naar milieuwaarde en wat je kan doen om het te verbeteren.

Vraag 20: Duid aan wat uit de onderstaande lijst de veelheid aan flora en fauna kan bevorderen.

- a) Sinusmaaien van je gazon: in plaats van elke week je gras mooi kort te maaien, maai je onregelmatig qua tijd en plaats:
- je maait minder frequent
 - je maait nu eens dat stuk en dan weer een ander stuk

Voor details, kijk eens naar: <https://www.vlinderstichting.nl/sinusbeheer>

- b) Zonder is gezonder !
- gebruik geen pesticiden
 - zoek een ecologisch evenwicht in je tuin zodat mogelijke ziektes opgelost worden door je mini-ecosysteem

Voor meer info: <https://www.zonderisgezonder.be/>

- c) Zorg voor netheid in je tuin
- laat geen stenen in je tuin liggen
 - ruime alle rottend hout op
 - dicht alle holtes en gaten in palen en andere structuren
 - kuis je tuinpad regelmatig met bleekwater

Dieren appreciëren een nette tuin meer en kunnen zich niet kwetsen aan gevaarlijke structuren.

- d) Zorg voor veel uitheemse planten en bloemen
- kies voor planten die je nog nooit gezien hebt in het wild

- kies voor planten die je burens zeker niet hebben
- kies voor bomen die je een echt exotisch vakantiegevoel geven

Het is duidelijk dat het aanplanten van een bloem of plant die hier normaal niet bloeit de teller van het aantal soorten gewoon doet stijgen.

e) Plant veel verschillende soorten

- kies voor een bloemenweide in plaats van een grasveld
- kies voor verschillende fruitbomen in plaats van alleen maar dezelfde soort appel of pruim
- kies voor bloemen en planten die afwisselend bloeien gedurende het seizoen (voorjaarsbloeiers, zomerbloeiers, ...)

De logica is dezelfde: hoe meer soorten betekent per definitie meer biodiversiteit!

f) Zorg dat water zo snel mogelijk afgevoerd wordt, en niet in je tuin blijft hangen

- gebruik drainage buizen en voer af naar riolering
- verhard oppervlakten en leg goten aan
- zorg voor een effen structuur in je tuin zodat er geen plassen kunnen blijven staan
- vermijd een vijver in je tuin

Water dat in je tuin blijft hangen verdampt sneller. Daardoor krijgen we nadien meer intense regenvlagen. Dat moeten we absoluut vermijden, want zulke vlagen maken heel veel aanplantingen kapot. Ook zijn er veel insecten en andere dieren slachtoffer van deze intense regenbuien.

Na ons bezoek wandelen we naar rechts de Kloosterstraat in. We nemen de eerste straat links, de Achterweidestraat. Op het einde van de straat gaan we naar rechts en komen zo terug uit aan het Landhuis. We steken het Kardinaal Cardijnplein over. Mocht U dorst hebben kan u een bezoek brengen aan één van de vele terrasjes.

Via de Stationsstraat komen we terug bij ons beginpunt.

Schiftingsvraag

Op waarnemingen.be kan je makkelijk je natuurontdekkingen delen met anderen. Veel natuurliefhebbers voegen er hun gedetailleerde observaties aan toe. Het is een interessante site en een aanrader om zelf eens te bezoeken.

Vandaar dan ook onze schiftingsvraag:

Hoeveel verschillende soorten zullen er gezien zijn in het Graafschap van Bornem tussen 1 januari tot en met 31 augustus 2020 ?

Hopelijk hebt u kunnen genieten van deze zoektocht en de mooie natuur van Klein-Brabant. Vergeet niet alles in te vullen op de website via: <link toe te voegen>
Vergeet ook niet dat er 2 rode-draad-vragen waren !

Antwoordenblad

Naam:

Woonplaats:

Email adres:

- Filerouge 1: a b c d
Filerouge 2: a b c d e f g h i
Vraag 1: a b c d e
Vraag 2: a b c d
Vraag 3: a b c d
Vraag 4: a b c d e
Vraag 5: a b c d
Vraag 6: a b c d e
Vraag 7: a b c
Vraag 8: a b c
Vraag 9: a b c d
Vraag 10: a b c
Vraag 11: a b c d
Vraag 12: a b c d
Vraag 13: a b c
Vraag 14: a b c d
Vraag 15: a b c d
Vraag 16: a b c d e
Vraag 17: a b c
Vraag 18: a b c d e
Vraag 19: a b c
Vraag 20: a b c d e f
Schiftingsvraag:

